

TRIMBIA

1642

On. Biblioteca

Palatul Cultural

Arad

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 16-00
Tipografia 14-69

Cotidianul
Banatului și al
graniței de Vest

ABONAMENTE: Pe un an: 600 lei, pe 6 luni: 300 lei.
Pentru preoți, învățători, notari și țărani 500 lei.
Pentru autorități și instituții: 1000 lei.
Pentru întreprinderi: 2000 lei.

Apare sub egida
„Astei Bănățene“

SÂNGE ȘI FIER

Führerul a vorbit de sânge și fier în telegrama sa către Mareșalul Ion Antonescu cu prilejul cuceririi Odesei către ostirea română. „Armatele noastre se unesc — zice Führerul — prin sânge și fier“.

Accurate cuvinte ale Führerului cuprind una din marile idei hitleriste, pe care s'a umplut nu numai conștiința Germaniei celei noi, ci și conștiința întregii Europe. Ba, poate, chiar și conștiința întregii lumi. Pentru prima oară Führerul înfrunză această ostenție pentru o armată străină, pentru un popor străin. Și aceasta armată este armata noastră, acest popor a fost poporul român.

Ce înseamnă unire prin sânge și fier a celor două Armate în înțelesul Führerului?

Pentru gândirea filosofică a Cancelarului, sângele nu este numai materie, lichid material. Sângele este deopotrivă și sufletul spiritual al omului și al națiunii. Sângele sălășluiește spirit, spirit ca să zicem a tuturor însușirilor biologice și a calităților morale ale omului și ale poporului. A te uni prin sânge cu cineva înseamnă a te uni prin spirit. Numai la cosmopoliti și internaționaliști sângele este numai sânge, adică numai lichid material, fiindcă la ei spiritul este valoare solidară. De acea și Führerul ține la unitatea sânge și fiindcă numai într'un sânge curat poate sălășlui un spirit curat. Mai departe — numai într'un sânge integral din punct de vedere național se poate stabili independența și puritatea spiritului național. Sângele ca trăsătură de unire înseamnă spiritul, care contopește sângele într'o unitate indestructibilă.

Așa că, unite prin sânge — Armatele româno-germane sunt unite în spirit. În idealism, în norală, cu viziunea unei lumi, în care dreptatea va fi premiza unei fericiri posibile, unei fericiri reale.

De acum înainte nimic nu poate șterge din realitățile istorice sângele unirii, adică spiritul de contopire germano-română în urmărirea și în munca pentru acele ideal de refacere și de renaștere a lumii.

Da Führerul vorbește și de fier. Desigur nu numai de arma cununată de victorie a germanilor și a românilor. Fierul ca fier este un obiect neînsuflețit, este un lucru mort. Și un lucru mort poate uni — spre viață durabilă și fertilitate — două popoare, două ostiri, două voivodii. Fier — în înțelegerea Führerului și în arătarea pe front — înseamnă energie, suflet, maximală încordare a personalității umane de a ajunge la ideal, de a da viață unei uriașe idei. Fier, este omul nou, omul care ține în mâinile sale tehnica modernă, materia toată, pentru a o subordona telului mare și idealist urmărit în luptă și în frenezia avântului ofensiv. Fier înseamnă ostașul român și ostașul german, marea țară ca suferințele, mai tare ca moartea. Fier — înseamnă victoria, dar nu ca o precumpănire într'un sistem de forțe exclusiv fizice, ci ca un triumf al

Armata Regelui Mihai I.

„Armata Mea a deschis țării Mele noui drumuri în istorie“, așa își încheie M. S. Regele Mihai I telegrama de răspuns trimisă Führerului Adolf Hitler. Tânărul nostru Monarh a urcat treptele tronului glorioasei noastre dinastii în momente când socoteala măruntă a oamenilor se îndoia de vigoarea Neamului. Dar faptele poporului român au covârșit. Ele au schimbat înfățișarea falsă a Patriei în icoana adevărului nostru etnic. Vieța popoarelor mărunte, umile slugi plecate la picioarele puterilor mari ale oamăntului se poate scurge anevoios, într'o amestecătură nesfârșită. Dar vieța poporului român nu putea fi aceasta. Ea nu putea rămâne în netrebnicia anului 1940. căci firea națiunii nu o lăsa.

Trebuie să înțelegem odată și pentru totdeauna că noi nu facem parte din rândurile popoarelor mici. Și prin „popoare mici“ înțelegem popoare fără tradiție sau parazitare tradițiilor altor neamuri, cum parazitare tradiției daco-române sunt toate popoarele din sudul Dunării, spre pildă, anexe la marea cultură carpatică, leagăn și destiu românesc. Coșmarul anului ce ne-a instrăinat de noi înșine s'a stins în trâmbița redemptării, s'a topit în flacăra jertfei și în uriașa victorie a luptei ce se duce până la capăt, înălțător. Țara întreagă, neamul întreg, a revenit la virtuțile strămoșești, să încununne anii de domnie ai tânărului nostru Rege, Împăratul Daciei

lui Burebista și moștenitorul tronului de trei ori milenar al neamului. Intrarea triumfală pe porțile larg deschise ale virtuții naționale românești neamul nostru și-o face azi în cadența marsului victorios al armatei, singura valoare reală a României de azi, pentru că ea reprezintă faptele demne de istoria omenirii ale poporului român în întregimea alcătuirii sale. Când spunem ostaș român, spunem azi neam român cu mâinele înțeleștate pe armă, cu sufletul dăruit Patriei și cu conștiința limpede asupra misiunii ce o are: Un popor, ridicat la rang de Națiune, prin integrarea sa în hotarele etnice.

GRIGORE BUGARIN

Vizita M. Sale Regelui și a M. Sale Reginei Mame Elena, la Craiova

Daruri împărțite răniților germani și români

Craiova, 20 (Rador.) — Sâmbătă 18 Octombrie a sosit la Craiova, M. S. Regele și Majestatea Sa Regina Mamă Elena. Pe peronul gării, pavoazat cu drapelul Românești și aliate au eșit în întâmpinarea înalților oaspeții șefii autorităților civile și militare în frunte cu d-nii: Alexandru Bunescu, comandant de corp de armată, col. Petroianu prefectul județului Dolj, I. B. Gerogescu primarul Craiovei, colonel Șerban Labru, lt. colonel Andrei Ionescu inspector de siguranța, Popa chestorul poliției, Aurel Ștefănescu, comandant militar al gării, Cădea, inspector CFR și alții.

Din partea armatei germane au luat parte d-nii: Maior dr. Baader și locotenent dr. Rieterskamp. Biserica a fost reprezentată de P. S. S. Marinescu vicarul mitropoliei.

Din partea „Crucii Roșii“ au luat parte d-nele: Dr. Maria, general Vasiliu Petroianu, colonel dr. Becherescu, colonel Budeanu, Marian și Rudeanu.

La ora 9 trenul regal a sosit în gară. Din el a descins M. S. Regele Mihai I, Majestatea Sa Regina Mamă Elena, împreună cu suita. D. primar al orașului a oferit Majestății Sale Reginei Elena un frumos buchet de flori.

În salonul de recepție Majestatele lor s'au întreținut câteva clipe cu cei prezenți.

Majestatea Sa Regina Mamă Elena, a vizitat mai multe spitale de răniți din localitate. La spitalul 228 Majestatea Sa a fost întâmpinată de întreg personalul

eroului și al eroismului său. Fier înseamnă omul gigantic, care se creiază ca un Prometeu în luptă cu materia și moartea. Fier înseamnă divinitatea din om, exprimată în înfrângerea, în zdrobirea lui Satana.

M. S. REGELE MIHAI I.

medical și de asistență. Suverana s'a interesat de fiecare rănit cu deosebită grijă. La spitalul Nr. 227, peste tot Majestatea Sa Regina Mamă Elena a împărțit soldaților răniți țigări, iconițe și fotografii ale M. Sale Regelui care au fost primite cu bucurie și cu recunoștință.

Ultima vizită făcută de Majestatea Sa a fost la spitalul german unde au fost întâmpinați de d. dr. Becker și întregul personal al spitalului. Majestatea Sa Regina a fost condusă în saloanele cu ră-

niți unde a stat de vorbă cu fiecare, aceștia manifestându-și mulțumirea pentru înaltă vizită.

Vizitarea spitalelor a durat patru ore după care Majestatea Sa Regina Mamă Elena, a plecat la domeniul regal dela Șegarcea. Duminică a avut loc la Șegarcea inaugurarea cu o deosebită solemnitate a dispensarului medical al comunei înzestrat în întregime de către M. Sa Regele precum și premierea celor mai buni gospodări și crescători de vite din comună. Majestatea Sa Regele a ținut să asite la această solemnitate, subliniind prin înalta Sa prezență interesul care-L poartă comunei și progresului ei.

Au luat deasemeni parte: d. general Sichițiu, Ministrul Agriculturii și Domeniilor, col. Petroianu prefectul județului, lt. colonel Andrei Ionescu, etc.

În curtea bisericii, în prezența Suveranului a avut loc slujba religioasă, vorbind apoi părintele Ghascu și dr. S. Popescu medicul primar al județului.

A avut loc apoi inaugurarea dispensarului, care a fost vizitat în toate încăperile sale de M. Sa Regele, urmat de suita. Pe terasa dispensarului a avut loc apoi împărțirea premiilor de către d. general Alex. Manolescu administrator general al Domeniilor Coroanei, care ajută prin M. Sa Regele, 200 familii cu alimente și 80 familii cu lemne, s'au împărțit apoi ajutoare și vite în valoare de 250 mii lei. A vorbit apoi d. colonel Petroianu, prefectul județului.

Iată aloearea cuvintelor lui Adolf Hitler, iată înțelesul lor cutremurător. Uniți cu ostirea germană prin sânge și fier — ostașii noștri, poporul nostru, sunt uniți prin spiritul, care trăcește etern în sânge, și prin victorie, care

este mai solidă, mai neîndurată, mai strălucitoare decât strălucirea tăioasă a oțelului și a fierului încălzit. Există oare, putere pe lume, care să poată despărți, această unire germano-română?

Omagiu Eroilor

Jurnal de război

O luptă între artileriștii noștri și infanteria bolșevică

O luptă cu pușcă, cu mitraliera și cu baioneta între artilerie și infanteria inamică nu prea s'a întâmplat în analele războiului.

În acest război însă s'au ivit situații când tunarii noștri au fost siliți să-și părăsească posturile pentru a respinge atacuri dușmane care se apropiau amenințătoare de tunurile lor. Aceasta se datorește faptului că artileriștii, în dorința de a fi cât mai în sprijinul infanteriei, s'au găsit de foarte multe ori pornind la atac odată cu ea, stabilindu-și pozițiile în mijlocul ei mutându-le odată cu ea.

Iată o luptă petrecută între artileriștii noștri și infanteria bolșevică. Infanteriștii unei Divizii, care pătrunseră adânc în dispozitivul inamic în urma unor îndrăznețe acțiuni, se găseau mai multe zile cu ambele flancuri fără apărare pe o adâncime de cca 7 kilometri. În dimineața zilei de 2 Septembrie, forțe inamice de infanterie, apreciate la cca 400 oameni, dispunând de arme automate și branduri ușoare, au reușit să se strecoare prin filtrare în flancul de nord și spatele bateriilor unui Divizion de artilerie, instalate în poziția de tragere.

Favorizați de o perdea de salcâmi, bolșevicii pornesc la atacul bateriilor noastre dela o distanță de cca 100 metri. Un tun al Bateriei care avea misiunea anti-car, am plasat către acest flanc, deschide focul, trăgând direct asupra inamicului pe care-i obligă să-și oprească pentru moment atacul. La adăposturile lanurilor de grâu și porumb, el reia însă în curând înaintarea, ajungând la 500 metri în flancul și spatele poziției și atacă bateriile 2 și 3 aflate spre stânga dispozitivului.

Situația era critică, tunurile bateriilor putând fi distruse sau capturate de bolșevici. Artileriștii însă nu-și pierd capul așa de ușor și își scump pielea. O hotărâre eroică este luată în grabă de către Căpitanul D. Iftimie, comandantul bateriei de tragere al bateriei a treia. El organizează în grabă câte o grupă de tunari dintre servanții tunurilor și întărite cu echipa de pușca mitralieră contraatacă viguros pentru a degaja pozițiile. Se pare că, tunurile bateriilor au încetat să arunce cu atâta dexteritate și precizie focul lor asupra dușmanului, servanții lor mânuind acum cu aceiași precizie, armele, grenadele și mitraliera.

Însă, în același timp, două tunuri deschid focul trăgând direct la 100 metri în infanteria inamică, luându-se la întrecere cu gloanțele Z. B.-urilor. Bolșevicii intimidăți de această reacțiune spontană și impetuoaasă încep să se retragă. Tunarii ucid 20 bolșevici, în timp ce 27 rămân prizonieri în mâinile tunarilor din bateria 2-a, și șase în mâinile celor din bateria 3-a. O pușcă mitralieră în bună stare este capturată de bateria 2-a, pe lângă armamentul complet al prizonierilor. Inșiși Căpitanul Iftimie, comandantul bateriei 2-a a făcut 5 prizonieri, iar elevul sergent Smerea, 4 prizonieri.

După retragerea infanteriei bolșevice, câmpul de luptă a rămas acoperit de cadavrele bolșevicilor secerăți de obuzela trase la gura țevii. Au căzut și dintre vitejii noștri tunari, apărându-și tunurile.

Lupta însă nu s'a terminat. După o oră, cu forțe noi și sprijinite de 4 care de luptă, infanteria bolșevică reia atacul asupra bateriilor. Două tunuri întinse înainte, deschid focul asupra celor 4 care inamice și le forțează să se înapoieze. De trei ori au încercat aceste care să atace pozițiile bateriilor și tot de câte ori au fost respinse. Când siliți să se retragă în spatele unei

creste, ascunzându-se în dosul unei perdele de salcâm, la 800 metri depărtare de poziția bateriilor. De aici ele se înverșunau să tragă fără nici un efect, asupra tunarilor cari le-au isgonit.

În timpul acestei lupte, divizionul și-a continuat misiunea sa de sprijinire a infanteriei, trăgând asupra dușmanului și cu gurile de foc ale celor două baterii atacate, în intervalele de timp când aceste baterii nu erau forțate să-și apere pozițiile proprii.

În timp ce tunarii bateriilor divizionului I duceau această luptă eroică cu infanteriștii bolșevici, fața și flancul divizionului III, situat cu 2 km. mai înapoi, sunt atacate de inamicul strecurat pe flancul divizionului I. Ca și când ar fi știut de fapta camarazilor din divizionul I, bateria opta din divizionul III deschide focul și trage direct cu obuzierele la 500 m. asupra infanteriei inamice, pe care o oprește din înaintare.

Sublocot. Andronic Dionisie, din această baterie este trimis cu o grupă de tunari pentru a degaja locul de adăpostire al grupului de comandă al Divizionului, înconjurat de inamic. Cu grupa de tunari, sublocot. Andronic contra-atacă viguros, respinge pe inamic, dar cade rănit de proiectilul unui aruncător.

După lupte care au durat trei ore, ambele divizoane sunt stăpâne pe pozițiile ce ocupă și fără o pierdere de material.

Serg. t. r. DUTESCU MIRCEA
Reporter de Război P. P.

TRANDAFIRII

S'au legănat acasă în grădină
Sub roiu de fluturi albi, în miez de vară
Și sub zefiri, când soarele 'i presară
Cu pulbere de aur și lumină.

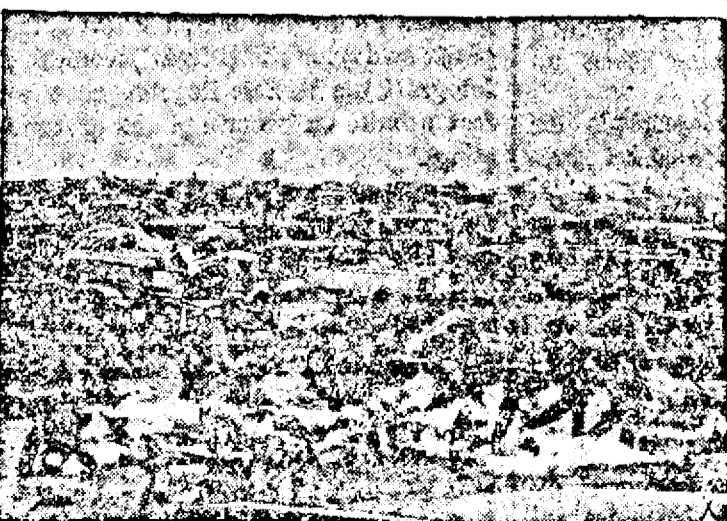
I-am desmerdat pe doi obraji de față
În crângul unde se 'nfunda cărarea
Și le-am simțit în plept însângerarea
Când inima plângea îngenușchiată.

Și i-am zărit pe țărănească te
Prinși într'un basm frumos de cusură
Și tremurau la joc în bățătură
Pe inul de cămașă 'n vijelie.

Ard trandafiri pe steagurile sfinte
Acum în neguri pe cărări de toamnă
Și flacăra de înviorare 'nseamnă
În țară cu dureri și cu morminte.

În ceasul când vitejii se 'nfrățesc
Cu nemurirea Patriei prin luptă,
Creso trandafiri pe trup, sub halna ruptă,
Din jertfele de sânge romănesc.

VOLBURĂ POIANA NASTURĂȘ

Jurnal de război

In misiune cu submarinul N. 3 Impresii culese dintr'o misiune de recunoaștere și luptă de către corespondentul de război Cristian Teodorescu din M. C. G., P. P.

Posturile de observare și avioanele de recunoaștere, au semnalat într-una din zilele trecute mișcări de vase inamice.

Comandantul grupului de submarine primește ordinul de a trimite în misiune de luptă și recunoaștere unul din submarineele noastre.

Căpitanul B. C., Comandantul submarinului Nr. 3 va executa misiunea. Imediat mă îmbarc la bordul lui S. N. 3 și în câteva minute suntem gata de plecare.

Din turela submarinului, căpitanul supraveghează manevrele. Se ridică ancora, se închid capacele și S. N. 3 a și eșit în largul portului.

— „Executați proba de etansitate“, se aude comanda Căpitanului.

Ca prin farmec în interiorul submarinului, un zumzet ca de albine începe să se aude predominant de comenzile Căpitanului P. șeful mecanic.

— „Capac, turelă se închide“. — „Capac, turelă închis“, răspunde ca un ecou glasul marinarului din acel post.

— „Luați densitatea apei“, se aude din nou vocea mecanicului șef. „Densitatea 1,011 la 8 grade C.“ raportează un glas nevăzut din adâncul minunatei nave.

— „Atențiune!!! .... deschideți purgile! ... deschide 1, 2; 3, 4; 5, 6; controlați și verificați intrările de apă.“

Zgomotul aparatelor ce intră în funcțiune este impresionabil și ochii mei nu știu în care parte să privească mai întâiu.

Tot echipajul este numai nerv, și atențiunea fiecărui marinar în parte se îndreaptă asupra manometrelor, pistoanelor sau rotiflorilor ce le are în primire, fără a le scăpa din ochi nici o fracțiune de secundă.

În timp ce mâinile lor lucrează febril urechea le este atență la comanda șefului mecanic, care dela postul său, cu ochii pe cadrane controlează dacă manevrele sunt bine îndeplinite, — și S. N. 3 se supune voinței sale.

— „Deschideți purgile de imersiune!“ ..... clocotitul apei ce năvălește în balastruri este asurzitor.

— În reglaj din sută în sută“. Incet, incet, intrăm în imersiune, prin cele două ochiuri de geam din comanda superioară se zărește crescând

opacitatea apei în care ne-am așezat.

Motoarele bazei în mod continuu regulat ca mecanismul unui ceasornic. Din postul său se aude vocea Comandantului care ordonă: „Dați curaj la periscop“. — „Ridicați periscopul postului central“.

Imediat, ochiul magic de observare submarinului se ridică încrezător spre suprafața apei.

Decum încinte privirile atente ale comandantului supraveghează privirile periscopului, întinsul apelor executarea misiunii ordonate.

Clipel, orele și zilele se scurg, lucrul continuă activitate, în care timp nimic nu are altceva de făcut decât manevrele ordonate.

Totul este executat după calcule matematice.

Masa sau odihna se face prin rotație, dar orele de imersiune se scurg foarte greu și atmosfera din interiorul submarinului devine din ce în ce mai grea de îndurat.

— „Aer la imersiune“, se aude din nou glasul comandantului.

— „Inchideți purgile“, submarinele apare la suprafață, și se deschid capacele, aerul curat al atmosferei binecunoscută înundă din nou până în cele mai întunecate colțuri ale submarinului.

— „Armarea tunului“, ordonă Comandantul și oamenii dela tun sunt gata de a înfrunta inamicul ce ar putea să apară.

Acum se navigă la suprafață și sunt fericiți și cuprinși de o merită vos bună.

Informațiunile culese sunt de mare interes și vor face serviciul din cele mai mari Comandantului. Misiunea a fost bine executată.

Figărite se aprind pe bord, și picăturile marinarilor lipsiți de aer și tulburare de mai multe ore, se desfată gând cu nesățiu din țigarete sau își mângâie pieptul cu aerul curat al mării.

Postul de T.F.F. primește o radiogramă care este descifrată de ofițerul de serviciu.

Comandantul grupului recheamă baza pe S. N. 3.

Manevrele sunt din nou executate cu aceeași exactitate și promptitudine. Orizontul se zărește portul care se vede din clipă în clipă.

La bază, Comandantul lui S. N. 3, raportează cum a decurs cruciera și este felicitat pentru excepționalele observațiuni și material documentar culese din misiunea executată. Pe fața tunurilor este întipărită fericirea muncii îndeplinite în folosul patriei și o mică măsură de mulțumire le brăzdează frunțile că nu au avut fericirea să înfrunte și să scufunde cel puțin un vas bolșevic.

CRISTIAN TEODORESCU

Reporter de război P. P. Divizia de Măre.

Intrarea trupelor
Cules

Adunarea generală a „Astrei Bănăţene”

Impresii de artă

Constantin Ujeicu

Timişoara, 21 — Duminecă, la 19 Octombrie orele 11½ a avut loc Adunarea Generală a „Astrei Bănăţene” în localul Liceului Comercial din localitate.

La această adunare anuală, mărginită în urma împrejurărilor numai la chestiuni administrative au participat următorii membri ai asociaţiei:

D. Ministru Antoniu Mocioni; Prea Sf. Sa Episcopul Dr. Vasile Lăzărescu; d. Preşedinte Sabin Evuşian; d. prefect Colonel Nasta; D. Primar Dr. Pop; d. inspector Cioflec; d. Ştefan Penes; d. inspector veterinar Cristea; d. Teodorovici, directorul „Băncii Naţionale”; d. Dumitrescu, directorul Băncii „Victoria”; d. dr. Ilie Gropşianu; D-na Gropşianu; d. Dr. Merca; d. Dr. Ciğăreanu; d. prof. Dr. Ilieşiu; d. profesor Rusmir; d. profesor Stinegută; d. prof. Ursu; d. prof. Vichente Ardeleanu; d. director Bucătură; d. director Ciucur; d. preot Surlaşiu; d. Nicolae Peia; d. prof. Nicolae Jucu.

D. Preşedinte Sabin Evuşian deschide adunarea arătând că se va rezuma numai la chestiuni administrative şi exprimând în cuvinte calde bucuria şi mândria deşteptată în sufletul neamului românesc de faptul că cele mai măreţe ce le-au înscris în cartea veşniciei româneşti armatele noastre glorioase dincolo de Nipru şi la Odessa unde fălăie azi drapelele iubitelui nostru Rege Mihai I-ul şi admiratorului Mareşal Ion Antonescu, către cari îndreaptă primul gând al adunării.

După deschidere secretarul Nicolae Jucu citeşte darea de seamă despre activitatea „Astrei Bănăţene” dela 7 Aug. 1940 până în prezent.

Dăm un scurt rezumat al acestei dări de seamă.

Oricât de stânjenită în activitatea sa „Astra Bănăţeană” s'a silit să-şi împlinească datoria şi în anul expirat.

A tipărit în editura proprie Editura „Astrei Bănăţene” două cărţi de valoare pentru cultura bănăţeană: „Oameni şi locuri din Caraş” de d. ing. V. Birou şi „Literatura bănăţeană până la Unire” de d. Dim. I. Saciu.

A continuat publicarea revistei „Luceafărul” sub egida sa, care în urma apariţiei toamnei a acelora, pentru care s'a reorganizat redacţia, a trebuit să stagneze, iar acum la pus sub îngrijirea Secretariatului, respective a dlui Grigore Bugarin, al doilea secretar.

A continuat publicarea gazetei săteşti „Luminătorul” până când din cauza împrejurărilor această gazetă a trebuit să-şi sisteze apariţia.

A publicat — cu o întrerupere din Oct. 1940 până în Aprilie 1941 — şi publică şi azi ziarul „Dacia”, pentru care On. Minister al Propagandei a cerut patronajul „Astrei Bănăţene”, dovadă că are încredere în atitudinea demnă, conştiinţată şi serioasă a acestui ziar condus de „Astra Bănăţeană”.

De fapt ziarul şi-a păstrat totdeauna caracterul său de absolută obiectivitate, evitând orice chestiuni personale şi rămânând pururea pe linia intereselor noastre naţionale şi creştineşti.

Faţă de evenimentele din primăvara şi vara anului 1941 ziarul a ţinut la curnet publicul cu problemele Timocului şi Banatului fost iugoslav.

„Astra Bănăţeană” a fost prezentă mai mult ca oricare altă instituţie la datoria ei între fraţii noştri din fostul Regat iugoslav, păstrând contactul permanent cu membrii ei din această ţară. A pregătit echipe pentru propagandă, a votat 100.000 lei pentru cărţi şi broşuri de propagandă. Proiectul acesta a fost împiedecat de a veni o realitate în urma evenimentelor dela Prut în 22 Iunie 1941.

Prin valoroşii ei membri „Astra Bănăţeană” a ţinut în cadrul ciclului de primăvară 5 conferinţe de înalt nivel, şi regretă că restul lor n'a putut fi ţinut din cauza dispoziţiunilor legale.

„Astra Bănăţeană” a difuzat mii de broşuri, contribuind la luminarea maselor mari ale poporului dela ţară despre probleme-

le mari ale neamului şi timpului şi întărind astfel conştiinţa civică, socială, morală şi naţională a ţăranilor noştri bănăţeni.

„Astra Bănăţeană” a fost cea dintâi asociaţie care s'a grăbit să deie hrană sufletească ofiţerilor, subofiţerilor şi gradatilor noştri răniţi sau bolnavi din spitalele bănăţene distribuind 1568 cărţi şi broşuri.

Activitatea celor 20 despărţăminte pe plăşi încă a suferit anul precedent în urma concentrărilor şi mobilizării membrilor lor.

Despărţământul central înregistrează 38 conferinţe la ţară şi 3 la Timişoara, toate datorite corpului didactic şi clerului; a organizat 34 serbări.

Despărţământul Caransebeş a ţinut 29 conferinţe, a înfiinţat o cooperativă cu un capital de 270.000 lei din venitul căreia sprijină căminurile culturale, a organizat o colonie pentru 100 de copii refugiaţi, a plasat refugiaţii şi a contribuit la combaterea mortalităţii infantile şi a tuberculozel.

Despărţământul Moldova Nouă sa distins mai ales prin activitatea socială de asistenţă: a donat soldaţilor 700 pachete, a plasat soldaţii în trecere, a întreţinut 3 cantine şcolare, posedă 3 aparate de radio, organizează audiiu cu ţăranii satelor şi şedinţe de lectură, imparte cărţi ţăranilor, ajută familiile sărace cu hrană, furaje şi haine.

Despărţământul Ciocova a donat armatei 3 kg. lână spalată, 6 m. pânză, 2 pieptare şi 282 cărţi legate pentru soldaţii răniţi.

Despărţământul Lugoj s'a distins prin calitatea celor 8 conferinţe şi a sezătorilor artistice.

Despărţământul Lipova raportează o

conferinţă a d-lui Sever Bocu.

Despărţământul Oraviţa a distribuit 2 biblioteci la 2 cercuri culturale, dispune de 2500 volume în biblioteca sa şi are 6 abonaţi la reviste.

Secretarul încheie cu nădejdea că Bunul Dumnezeu va da încercatului neam românesc întregirea hotarelor şi consolidarea internă.

După raportul cultural şi social citeşte d. casier Ştefan Gherman raportul financiar, cerând totodată aprobarea adunării ca 100.000 lei din fonduri să fie semnaţi la ajutorul de întregire.

Ambele rapoarte se verifică de două comisii şi se aprobă cu mulţumită pentru Comitet.

Alegerea noului Comitet se amână până când „Astra Centrală” va face acelaşi lucru.

D. membru Ilie Gropşianu propune comemorarea marelui luptător bănăţean Alexandru Mocioni, dela a cărui naştere se împlinesc la 4 Nov. 100 de ani; adunarea hotărăşte că va comemora pe Alexandru Mocioni.

În fine se aprobă expedierea următoarelor telegrame şi Adunarea se încheie:

D-lui Mareşal Ion Antonescu.

D-lui Vicepreşedinte al Consiliului Mihail Antonescu.

D-lui Preşedinte al Astrei Centrale Dr. Valer Meldoveanu.

D-lui General Iacobici, ca nepot al locotenentului decorat la liberarea Timişorii sub Eugen de Savoia şi ca liberator al Odesei.

D-lui General Drăgalina care a luptat la Odessa.

Exercitarea meseriilor în Transnistria

Bucureşti, 21. (Rador). — D. Mareşal Antonescu a dat o ordonanţă pentru recensământul meseriaşilor din teritoriul ocupat al Transnistriei. Prin această ordonanţă toţi meseriaşii din Transnistria sunt obligaţi ca în termen de 5 zile dela afişare, sau în termen de 5 zile de la sosirea în comună, să se prezinte la primăriile respective pentru a se înscrie în registrul special întocmit pe baza

cărţilor de calificare şi a actelor de identitate.

Cei cari nu se vor înscrie în termenul prevăzut sau vor face declaraţiuni incomplete ori neadevărate, vor fi pedepsiţi cu închisoare dela 6 luni la 3 ani şi vor pierde dreptul de a primi alimnente dela autorităţi.

Nimeni nu va putea presta o muncă sau exercita o meserie dacă nu este înscris la primărie.

„Armata Mea a deschis ţării Mele noi drumuri în istorie”

Răzunde M. S. Regele Mihai I. la telegrama Führerului Adolf Hitler

Cu ocazia cuceririi Odesei de către trupele române, Fuehrerul Adolf Hitler a transmis Majestăţii Sale Regelui următoarea telegramă:

Cu prilejul reînnoitei victorii a vitezei armate ale Majestăţii Voastre, care, prin cucerirea Odesei va intra în istorie ca o mare faptă de arme, rog pe Majestatea Voastră să binevoiască a primi felicitările mele cele mai sincere.

ADOLF HITLER

Majestatea Sa Regele a răspuns prin următoarea telegramă:

Excelenţei Sale

ADOLF HITLER

Fuehrer şi Cancelar al Marelui Reich. Mulţumesc foarte călduros Excelenţei Voastre pentru urările exprimate cu ocazia victoriei comune şi a recenteii fapte de arme prin care armata Mea a deschis Ţării Mele noi drumuri în istorie.

MIHAI R.

La Londra

Moralul populaţiei e foarte scăzut

Stockholm, 21. (Rador). — Corespondenţul Agenţiei DNB transmite:

Corespondenţul din Londra a lui „Svensk Morgenbladet” anunţă că moralul populaţiei la Londra este foarte scă-

zut. Inerţia în apus nelinişteşte foarte mult pe englezi. Totuşi, după publicarea telegramelor lordului Gort, propaganda în favoarea unei intervenţii britanice în

Un lucru se observă la Const. Ujeicu — pe scenă şi, poate, chiar în viaţă: el nu are sentimentul minimumului în artă. Şi este explicabil la un artist, care are o conştiinţă artistică vie şi lucidă: minimumul în artă e negarea ei, în teorie, în simţire şi în creaţie. Const. Ujeicu este împovărat cu sentimentul maximumului în artă. Dar ce este maximum în artă? Un maximum în artă ar însemna arta împinsă la idealitatea ei absolută, adică nelimitată, ridicată la un estetism, căruia nu-i poţi găsi formele de expresie cele mai veridice, cele mai satisfăcătoare. Aceasta râvnă spre maximum în artă, fără a putea da satisfacţia succesului, umple sufletul de discrete melancolii, ba chiar de crude suferinţi. De altfel conştiinţa artistică e izvorul neseccatelor suferinţi, chiar dacă ele sunt dulci, sunt scumpe suferinţi.

Aceasta stare, pe care o au zcii, cari — după concepţia artistică — veşnic creiază, este o stare de tragedie, şi tragedia înseamnă perfecţionarea fără jocul suferinţei. Artistul C. Ujeicu nu este un fericit în sens banal, în care îşi simt fericirea artiştii întotdeauna mulţumiţi de sine şi cu sine, şi încântaţi de „creaţiunea” l.r. Din potrivă, el exprimă tristeţea omului, adică a artistului, care se luptă pentru a realiza un ideal de artă şi care ştie — (vezi, această ştiinţă e tragică) — din experienţă şi din intuiţie, că idealul e inaccesibil, că maximum în artă nu există. Ar însemna, atunci, că artistul trebuie să piară?

Dimpotrivă, el concepe mii de forme, mii de expresii noi şi variate, nu pentru a da satisfacţie mie şi ţie, şi întregului vulg, ci pentru a exterioriza plastic intuiţiile sale estetice. Astfel este variat, deşi invariabil consecvent cu idealul său, CONST. UJEICU, artistul desăvârşit în sufletul său, în intelectul său, în voinţa sa, fiindcă cu toate aceste facultăţi, el tinde spre unul şi acelaşi lucru, tragic şi inaccesibil: maximum în artă.

Urmăriţi-l în ceea ce este — aparent — atât de deosebit: în Mefistofele, Don Basilio, Ion din „Năpasta” lui Drăgoi, în Cămătarul din „Mireasa Vândută”, şi în sfârşit, în Boris Godunov de Mussorgski. Ce mare artist, vreau să spun, ce conştiinţă artistică trebuie să aibă el, ca să fie egal, adică ireproşabil artistic într-un rol, fără ca să prezinte ştirbiri de concepţie şi interpretare în celălalt rol. În toate rolurile e bine — cum se zice vulgar, fiindcă personajele i se înfăţişează în idealitatea lor artistică.

Ajungând la această conştiinţă, el, Ujeicu, devine şi a devenit de mult stăpân pe toate mijloacele de exteriorizare: voce, gest, mişcare pe scenă-dicţie, expresie mimică, nuanţe şi, apoi, în tăcerile sale.

Cred, că cei ce îl ascultă, publicul de ani de zile, fără să şi-l explice întotdeauna, îl simt întotdeauna în intimitatea lui superbă: năzuinţa spre maximum în artă.

C. Ujeicu este, astăzi, cel mai mare cântăreţ al nostru, nu numai cu vocea, care este un mijloc, un instrument în artă, ci cu idealul lui, care este scopul artei sale. De aceea, Ujeicu este bucuria noastră a tuturor, iar creaţiunile lui se desfăşoară ca revelaţiuni ale artei, care se afirmă ca o categorie a eternităţii, (vita brevisors, aeterna) ca un îndemn spre seninătăţile di-

atât de compact acoperite de ceea ce este prea trecător, prea trist, prea omnesc...

I. GH.

Mica publicitate

APARE IN FIECARE ZI UN LEU CUVANTUL. MINIMUM 10 CUVINTE
Anunțurile în chenar, prețul dublu, iar cele cu clișeu tarif special. Orice anunț cerut să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu.

măcelari se caută urgent la oficiul public de plasare al statului, din Timișoara, str. Eugen de Savoia.

Se caută îngrijitor de casă strada General Moșoiu No. 10.

Casă de vânzare în Ronaț la str. Alex. Doinici no. 13. Casă cu două camere, bucătărie și dependințe.

Doamnă serioasă cu garanție se angajează de urgență pentru conducerea curățeniei CARLTON s. a. de hoteluri. Timișoara. Salar lei 6000.

Caut locuință cu 2 camere. Adresa Secretarului Facultății de științe telef. 16-99.

Vând dormitor complet și bufet sufragerie. A se adresa I. str. Eugen de Savoia 8, apart. 6.

De vânzare aparat de diatermie în perfectă stare de funcționare și puțin întreținut, pe un preț convenabil. A se adresa la ziar.

Se caută doi elevi în gazdă. Vor primi întreținere completă, precum și meditații la orice materie. A se adresa: I. Măndru, II, str. Cantacuzino 4.

Student Școala Politehnică, meditează elevi de liceu, orice clasă, la partea științifică. A se adresa la redacția ziarului nostru.

Funcționară, perfect română, germană, maghiară cunoaște franceză, scris mașină, cu studii universitare, caută post corespunzător. Oferte la ziar sub „Conștiințioasă”.

Cinema APOLLO

O lună festivă a marelui Case de Filme „TERRA” Berlin

Duminică, Lună, Marți, Miercuri

Un vals de odinioară

Hans Moser Martie Harel Theo Lingner

Joi, Vineri, Sâmbătă

Inamicul ne pândește

KENE DELTGEN KIRSTEN HEIBERG

De la 26 Octombrie — 31 Octombrie

Evreul Süss

cu FERDINAND MARIAN CRISTINA UM

Inceputul reprezentațiilor 3-5-7-9.

Duminică și sârb. și la orele 11 și 3 d.m.

CADOURI!

Cel mai mare asortiment în ceasuri de dame și bărbătești, brățări, etc. la:

ORASOENICARIA ȘI BIJUTERIA CRESTINA

ORA FIXĂ

Timișoara IV, str. I. C. Prâlianu 51.

„DARIA” LA TEATRUL NATIONAL

ȘI SARBATOARE A LITERATURII DRAMATICE

TIMIȘOARA, 21. — Teatrul Național din Cluj la Timișoara anunță pentru seara de Marți 21 Octombrie a. c., premiera piesei „DARIA”, 4 acte de **LUCIAN BLAGA**.

Ca și celelalte piese ale distinsului academician, „Daria” deschide noi făgașuri în domeniul complex al psihologiei, subliniate de astăzi de un puternic conținut dramatic.

Acesta premieră va prilejui publi-

cul timișorean o rară manifestare de artă.

Regisorul **Ionel Olteanu** a montat spectacolul în stilul său propriu, iar **D-I Mircea Popa** a investimântat musical partitura intimă a dramei cu inspirată compoziția.

Interpretarea spiritualizată de **D-n-a Magda Tălván și Nunuta Hodoș și D-nii N. Neamtu-Ottonel, Gh. Aurelian și Lapteș Mihail**.

O faptă strălucită a satenilor din comuna Tievaniul-Mare

TIMIȘOARA, 21. — Locuitorii comunei Tievaniul-Mare, plini de suflul dragostei pentru tot ce este românesc și-au arătat printr-o măreață faptă, recunoștința pentru noi acei cari mai ieri am stropit cu sângele nostru, pământul scump unde „biarele lui Iuda, săpau tot mai adânc.

Locuitorii susnumitei comune, în frunte cu vrednicul primar, d. Petrica Ioan și cu inițiativa frumoasă și pătrunsă de iubire părintească a d-nei Jurca, a d-nel Bartolomei, a d-nel Vuia și a celorlalte sătențe cu simț patriotic, au făcut frumosul gest de recunoștință, în fața răniților.

Prin înțelegerea cea mai deplină a întregii comune și prin îndemnul Primăriei din loc, au reușit să adune și să pregătească daruri bogate, din ce au avut ei mai bun, gândindu-se căci până când nu vor alerga să mângâie, să mulțumească și să dea un semn de recunoștință fraților și copiilor lor de același sânge, toate bunurile lor sunt zadarnice.

În sufletul nostru al răniților, s'a săpat adânc această mulțumire, la care nu suntem în stare să răspundem prin vorbe, dar am răspuns la rândul nostru prin stropii de sânge vărsați pentru Sfânta Cruce, pentru Neam și Rege. Nici odată nu vom uita această frumoasă întâmplare, a sătenilor din comuna Tievaniul-Mare.

Așa înțeleg bunii Români de acasă să-și facă datoria ajutând armata, îngrijind răniții de pe front, și sacrificând fiecare cât îi stă în putință, căci tot binele pe care-l fac ai noștri în aceste zile negre, este numai și numai, pentru propășirea scumpei noastre patrii și a Neamului românesc.

Pentru frumosul gest făcut cu suflet curat românesc, noi — răniții — le mulțumim din suflet și jurăm, căci și noi la rândul-ne, ne vom face datoria, sacrificându-ne și mâine, dacă va fi nevoie, pentru scumpul nostru ideal.

Serg. t. r. **BISORCA ALEXANDRU**

Viața școlară la Deva

DEVA, 21. — Excursie științifică a elevilor dela Liceul „DECEBAL” la Sarmisegetuza. — În cadrele muncii de folos obștești și cu scop științific, în zilele trecute elevii clasei a VIII-a dela Liceul Decebal din Deva, sub conducerea Domniilor profesori **Publiu Cutuțiu, Ilarion Avram și Victor Jacota**, au vizitat localitatea istorică Sarmisegetuza, unde au fost cercete: Muzeul, Forul, Casa Augustaliilor, Amfiteatrul și Necropole.

Domnul profesor de geografie, **Publiu Cutuțiu**, a ținut o lecție de geografie în legătură cu regiunea, domnul prof. de Istorie **Ilarion Avram** o lecție de Istorie, în legătură cu trecutul Sarmisegetuzei. Tot d. prof. Avram le-a dat elevilor toate explicațiile în legătură cu monumentele vizitate.

Domnul prof. **Victor Janotă**, profesor de limba Latină, având în vedere textele latine din inscripții a ținut o lecție de limba Latină.

Excursia a fost de mare folos pentru îmbogățirea cunoștințelor elevilor care au luat parte la ea.

— **Subscriere pentru Imprumutul Reîntregirii la Liceul Decebal.** La Liceul de băieți Decebal, s'a ținut recent o importantă conferință la care între altele chestiuni dezbătute a fost cea de fiecare clasă să subscrie la imprumut. Domnii diriginți ai claselor se îngrijesc pentru realizarea acestei idei patriotice.

— **Formarea bunelor maniere, la elevii Liceului Decebal.** Pentru a da posibilitate elevilor dela Internatul Liceului Decebal să-și formeze o manieră cuviincioasă a mâncării, și a satisface astfel una dintre ideile școlii moderne, d. director **Liviu Sirca** în înțelegere cu profesorii întruniți în conferință pentru a discuta diferite chestiuni școlare, a hotărât ca din când în când unii domni profesori să ia masa la internat pentru a servi ca exemplu elevilor în acest scop.

— **Dela Școala Normală.** În conferința profesorală a școlii Normale din 11 Octombrie a. c. s'a hotărât ca până la aflarea unei posibilități de a fi chemați la cursuri toți elevii școlii s'au cel puțin al cursului superior, să se cheme elevii clasei a VIII-a. Dacă vor fi posibilități va fi clemată și cl. VI-a. Modalitatea de cazare o va stabili Direcțiunea după împrejurări. Elevii celorlalte clase se vor pregăti particular. Privitor la acești elevi, cari se vor pregăti particular, domnii profesori, vor extrage din programa școlară materia necesară sintetizată, pentru simestru I, conform Legii învățământului particular. Direcțiunea școlii se va îngriji ca să ia contact cu organele oficiale ale statelor (preoți, învățători, etc.) pentru supravegherea elevilor. În acest scop se vor da directive.

Otilia Florescu

CINEMA CAPITOL

TRIUMFUL FILMELOR!

GUSTAF GRÜNDGENS
LENNY MARENBACH **JOHANNES RIEMANN**
CAMILLA HORN **EUGEN KLÖPPER**

FRIEDEMANN BACH

E greu să fi fiul unuia astfel de părinte ca **JOHANN SEBASTIAN BACH**, mai ales când pe portativul inspirațiilor muzicale nu izbutești să legi decât acorduri minore.

Reprezentațiile încep la orele 3, 5, 7 și 9. Dumineci și sârb. matineu la orele 11 a. m.

RADIO ROMANIA

Marți, 21 Octombrie 1941

Radio România, Radio București și Postul pe Unde scurte.

6.55—8.30: Ora dimineții. Deschiderea emisiunii; Marșuri (discuri); Radio-jurnal (I); Concert de fanfară română-germană. Închiderea emisiunii. 11.50: Deschiderea emisiunii. 12.00: Jurnal în limba ucrainiană. 12.10: Jurnal în limba rusă. 12.20: Muzică variată (discuri). 12.30: Radio-jurnal (II); Jurnal cultural și Poșta sătenilor. 12.50: Ora Ostașului. 13.50: Serviciul de știri germane. 14.00: Radio-jurnal (III). 14.20: Muzică variată (disc.). 14.30: Ora răniților. 15.30: Reportajii de pe front. 15.40: Închiderea emisiunii.

16.55: „Norma” operă în 2 acte de Giuseppe Verdi (discuri).

18.00: Universitatea Radio-Ciucului „Progrese intelectuale omenesti”. Nicolae Șerban: „Talentul”.

18.45: „Norma” de Bellini.

Radio România

19.00: Jurnal în limba italiană. 19.10: Jurnal în limba ucrainiană. 19.30: Jurnal în limba turcă. 19.40: Jurnal în limba rusă. 20.20: Orchestra Luceafărul.

Radio București

19.00: Poezia toamnei (recital). 19.10: Orchestra Radio dirij. de Constantin Bobescu; (voce: Nicolae Șerbanescu).

Radio România, Radio București și Postul pe unde scurte

19.50: Serviciul de știri germane. 20.00: Radio-jurnal (V); Sport. 20.20: Selecțiuni din Schubert (discuri).

Emisiunea pentru străinătate pe Postul de unde scurte de 32.4 m. Semnal.

21.00: Emisiune în limba germană. 21.10: Emisiune în limba italiană. 21.20: Emisiune în limba franceză. 21.30: Emisiune în limba engleză. 21.40: Închiderea emisiunii.

Miercuri, 22 Octombrie

Radio România — Radio București și Postul pe unde scurte.

6.55—8.30: Ora dimineții. Deschiderea emisiunii; Radio-jurnal (I); Concert de marșuri (discuri); Concert de fanfară; Închiderea emisiunii.

11.50: Deschiderea emisiunii. 12.00: Jurnal în limba ucrainiană. 12.10: Jurnal în limba rusă. 12.20: Muzică variată (discuri). 12.30: Radio-jurnal (II); Jurnal cultural și Poșta sătenilor. 12.50: Ora ostașului. 13.50: Serviciul german de știri. 14.00: Radio-jurnal (III). 14.20: Muzică variată. 14.30: Ora răniților. 15.30: Reportajii de pe front. 15.40: Închiderea emisiunii de prânz.

17.00: Cronica artistică. 17.15: Cântecul de altădată (discuri).

17.40: Universitatea Radio-Ciucului „Ore dramatice reprezentative”. G. D. Muzică „Ruy Blas”. 18.00: Teatrul: „Ruy Blas” dramă de Victor Hugo.

Radio România

19.00: Jurnal în limba italiană. 19.10: Jurnal în limba ucrainiană. 19.30: Jurnal în limba turcă. 19.40: Jurnal în limba rusă.

Radio București

19.00: Orchestra Soc. Române de Muzică pentru toate gusturile.

Radio România — Radio București

19.50: Serviciul de știri germane. 20.00: Radio-jurnal (V), Sport. 20.15: Muzică (discuri). 21.00: Închiderea emisiunii.

Emisiunea pentru străinătate pe Postul de unde scurte de 32.4 m.

Semnal. 22.50: Emisiune în limba germană. 23.00: Emisiune în limba franceză. 23.10: Emisiune în limba italiană. Muzică (discuri). 23.40: Emisiune în limba franceză. (Muzică (discuri). 24.00: Emisiune în limba engleză. Muzică (discuri). 0.15: Închiderea emisiunii.

Minunea dela spitalul militar din Timișoara

Rugându-se lui Dumnezeu, un ostaș recapătă vocea și auzul pierdute în luptele dela Odessa

Timișoara, 21. (Sir.) — O adevărată minune s'a produs la spitalul militar din Timișoara în împrejurările următoare: Aici se află internat de multă vreme soldatul erou Ion Matei dintr'un regiment de dorobanți, originar din comuna Strunga jud. Roman. Pe frontul Odessa el fusese înmormântat de viu de o ghiulea inamică explodată la câțiva pași de el. După mai multe ore, a fost desgropat de camarazi, dar, din cauza grozăviei prin care trecuse, era rănit la mână și picior, iar graiul și auzul li perise.

În ultimele zile piciorul fiindu-i aproape vindecat, eroul Ion Matei mergea zil-

nic la capela spitalului, unde ore întregi se ruga cu toată căldura în fața icoanei Maicii Domnului.

Sâmbătă după amiază, în timp ce confesorul spitalului oficia Sf. Liturghie, ostașul Ion Matei și-a dat seama că a început să audă glasul preotului, iar mai târziu și să poată vorbi. Faptul acesta a fost considerat ca o adevărată minune la spitalul militar și a produs o mare valvă în oraș. Ostașul erou Ion Matei continuă să se roage în capela spitalului militar cu aceleași rugă fierbinți către Atotputernicul.

Odessa centru comercial

De multe sute de ani, orașul și portul Odessa a jucat un rol economic din cele mai importante, rol care nu odată a hotărât și de soarta lui politică. Aceasta din motivul că, Odessa are un centru economic și comercial nu numai pentru partea de Sud a Rusiei, sau a actualei Ucraine, ci și pentru alte regiuni mai îndepărtate.

Pe lângă articolele de export locale ca: cereale, pește și sare, Odessa constituia un punct de desfacere și scurgere și pentru produsele Podoliei, Wodhiziei și Galiziei. Numeroase neamuri și fără îndepărtate își aveau la Odessa reprezentanți lor comerciali, purtându-se întâlniri aci, încă de prin veacul al XIV-lea: lituanieni, italieni, greci (aceștia chiar de mai demult), tătari, evrei, armenii, turci și chiar colonia moldovenească era atât de numeroasă încât, ea dăduse unui cartier întreg numele de Moldovanca, nume ce s'a păstrat și până în ziua de azi.

În veacul al XVI-lea, odată cu căderea stăpânirii tătăre, Odessa ajunge sub dominația turcească, iar dela 1789 sub aceea rusească. Deși aceste rivalități politice dăduseră Odesei un caracter militar, turcii zidind aci și o cetate, totuși, ea a continuat să rămână și să se dezvolte ca centru comercial, făcând salturi apreciabile dela o epocă la alta.

În anul 1813, volumul comercial al Odesei întrecea pe acela al tuturor celorlalte porturi de pe coasta Mării Negre, iar în anul 1877, exportul ei reușește să întrecă și pe acela al Petersburgului. Începând cu anul 1888, Odessa devine cel dintâiu oraș comercial al imperiului moscovit și această înflorire a ei ține cât durează și țarismul.

După căderea țarismului, portul și orașul Odessa nu cunoaște decât o evoluție meru în regres. În Octombrie 1917 are parte de regimul Kerenski, în Ianuarie 1918 de regimul Petliura, în Martie—Noembrie 1918 de ocupația austro-ger-

mană, în Aprilie 1919 de ocupația generalului Denikin, iar din Februarie 1920 de stăpânirea „paradisică” comunistă.

În afară de schimbările politice arătate mai sus, în anii 1920—21 și 1932—34, orașul Odessa a fost bătut și de o cumplită foamete care i-a decimat populația secerată până aci de luptele date pentru cucerirea lui.

După atâtea nenorociri și distrugeri, normal era, ca regimul comunist, ca și oricare altul, să se grăbească să repare aceste urme ale trecutului, ceea ce însă nu s'a întâmplat. Regimul comunist a zidit o casă gigantică a Partidului Comunist, a schimbat numele străzilor și instituțiilor publice, iar orașul cu drumurile și trotuarele lui desfundate, cu palate degradate, cu geamuri înlocuite cu hârtie, prezintă un tablou jalnic. Traficul în port — la epoca când l'am vizitat — se mărginea la cursele unui singur vapor pe săptămână ce făcea legătură cu Constantinopolul, iar epavele vapoarelor scocase din uz și acum stau mătură la luptelor date în rada lui.

În două direcțiuni însă și regimul comunist s'a căznit să facă ceva. El s'a silit să dezvolte Odessa ca centru balnear, acțiune dictată mai mult de interese propagandistice și în domeniul agricol. În regiunea Odesei s'a organizat, de pildă, cel dintâiu sovhoz sub numele de „Taras Șevcenco” care, la rândul lui, a organizat prima stațiune de mașini și tractoare în U. R. S. S., eveniment care a făcut obiectul discuțiilor în cel de al XV-lea congres al Partidului Comunist, în Decembrie 1927.

Dar aceste două încercări n'au avut nici o înfrăurire asupra dezvoltării orașului și asupra ridicării lui la rolul lui de altă dată. Astăzi, Odessa nu mai este un oraș și un port comercial, dar evenimentele politice și militare în curs pot să-l dea oricând misiunea și faima de altă dată.

P. NEMOIANU

Dispoziții privitor la exercitarea comerțului

București, 21. (Rador). — În urma ordonanței a dlui Mareșal Antoniu nimeni nu poate exercita un comerț, o meserie sau a înființa o industrie decât cu autorizarea primarului în municipii, a prefectului de județe în orașe și a pretorului la sate.

Deasemenea se stabilește prin celelalte articole ale ordonanței care are putere în Transilvania să se înființeze un oficiu central al comerțului din Transilvania cu sucursale în toate capitalitele de județ și agenții în raioanele unde se va simți nevoia acestui oficiu.

Fieros asasinat în capitală

București, 21. (Rador) — Organele poliției judiciare ale capitalei au făcut o senzațională descoperire în imobilul din Str. Militari Nr. 26. Aci locuia de mai multă vreme dna Maria Prodanovic, în etate de 25 ani, împreună cu servitoarea sa, Leontina Bradisteanu. De câteva zile nici chiriașa, nici servitoarea nu au mai fost văzute de vecini, cari intrigați au anunțat circumscripția 25-a de poliție. Autoritățile polițienești venind în Str. Militari 26 și intrând în apartamentul ocupat de Maria Prodanovic au găsit

atât pe aceasta cât și pe servitoarea strangulate, iar toate lucrurile din casă răvășite. Din primele cercetări rezultă că dublul asasinat fost săvârșit în scop de jaf. Asasinii au furat obiecte de îmbrăcăminte, încălțăminte, veselă, etc.

Asasinii s'au introdus în casă cu ajutorul unor chei potrivite intrând pe ușa principală a apartamentului.

Se crede că în câteva ore asasinii vor putea fi prinși deoarece cu prilejul monstruoasei lor fapte au uitat mai multe cărți de vizită.

Incorporarea tinerilor cu termen redus

Marele Cartier General aduce la cunoștința celor interesați următoarele:

Pe data de 1 Noembrie 1941, se vor incorpora pentru a satisface serviciul militar, toți tinerii contingentului 1942, însumați cu termen redus în condițiile articolului 71 și articolului 72 din legea asupra recrutării armatei.

Nu se încorporează pe această dată tinerii care au obținut amânări pentru continuarea de studii pe anul 1941—1942.

Tot pe ziua de 1 Noembrie a. c. se vor incorpora și tinerii cu termen redus din contingentul 1940 și mai vechi, cărora li s'a aprobat reincorporarea cu contingentul 1942, pe baza comunicatului Marelui Stat Major Nr. 21 din 18 Iunie 1941.

Pe aceeași dată se vor incorpora și tinerii mediciniști, care cad în prevederile decretului Nr. 2478 din 1 Septembrie 1941 și anume:

a) Tinerii din contingentul 1942 și mai vechi, doctori în medicină și chirurgie umană, care nu au satisfăcut până în prezent serviciul militar, fiind amânați pentru studii;

b) Tinerii absolvenți ai facultăților de medicină umană din contingentul 1942 și mai vechi, cu toate examenele și doctoratele trecute, care mai au de susținut numai teza de doctor în medicină și chirurgie și care nu au satisfăcut până în prezent serviciul militar, fiind amânați pentru studii.

Toate amânările de studii acordate tinerilor prevăzuți la punctele a și b de mai sus, se anulează.

Tot pe aceeași dată se vor incorpora

și tinerii doctori în medicină veterinară, precum și tinerii doctori sau licențiați în farmacie din contingentul 1942 și mai vechi, care nu au satisfăcut până în prezent serviciul militar, fiind amânați pentru studii.

Tinerii cu termen redus din Basarabia și Bucovina de Nord, care au stat sub ocupațiunea rusească, nu se încorporează până la noi ordine.

Toți tinerii prevăzuți la punctele 1—5 de mai sus se vor prezenta în ziua de 1 Noembrie 1941 la Cercurile de recrutare de care aparțin, cunoscând că cel ce nu se vor conforma, vor suferi rigorile legilor militare.

Odată cu incorporarea tinerilor cu termen redus contingentul 1942, unitățile combatante vor putea primi voluntari cu termen redus articol 71 și articolul 72, dintre tinerii care nu au satisfăcut până în prezent serviciul militar și care împlinesc cel puțin 18 ani până la 31 Decembrie 1941.

Pot fi primiți voluntari cu termen redus și tinerii din contingentul 1943, care au recrutat anticipat în primăvara acestui an.

Tinerii care doresc a se angaja voluntari cu termen redus, vor adresa cererile, însoțite de actele necesare, direct la unitățile unde doresc a fi primiți, cunoscând că aprobările se dau numai de comandanții unităților respective.

Termenul pentru depunerea acestor cereri este pentru tinerii cu termen redus articolul 71 până la 8 Noembrie a. c. inclusiv, iar pentru cei cu articolul 72 până la 30 Noembrie a. c. inclusiv.

Batalioanele administrative nu primesc voluntari cu termen redus.

Lupta contra comunismului

Nouă succese în bazinul Donețului

Berlin, 21. (Rador) — Dela cartierul general al Fűhrerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comuniste:

În sectorul sudic al frontului de răzărit, diviziile germane, italiene și slovace înaintează fără încetare, în regiunea industrială din bazinul Donețului. Și în

celelalte sectoare ale frontului operațiunile sunt continuate cu succes.

Pe întregul front, aviația a atăcat cu succes linii ferate importante și rețeaua de drumuri.

În părțile de sud, sud-est și sud-vest, ale insulei Britanice au fost bombardate diferite porturi și obiective militare.

PALATUL CULTURAL

Joi, 23 Octombrie 1941 ora 8.30 seara

MATINEU

la ora 4 cu prețuri reduse.

TEATRUL ALHAMBRA

prezintă formidabilul succes

BUCUREȘTI-MOSCOVA

Superrevistă în 30 tablouri

Ansamblul 100 persoane.

Muzica: DENDRINO.

Baletul: SIOMIN

STALIN ÎN CARNE ȘI OASE

50 persoane balet ORCHESTRA COECLOGOS

Decorurile: Kiriakoff.

Bilete la casa Teatrului.

La seceriş, în sudul Ucrainei

de: v. d. ROPP, coresp. de războiu

Trecem printre ogoare, într'un Ford de construcție sovietică. În ce privește automobilele, Sovietele n'au adus nimic propriu. Mașina nu se deosebește întru nimic de Fordurile de tip vechiu; numai firma de pe radiator are, în locul indicativului american, inițialele unei uzine sovietice oarecare.

Am plecat din centrul acestui mare domeniu de stat (Sovchos) unde se găsesc câteva magazine dărăpănate, un puț de cel din care se scoate apa cu căldările așezate pe un cerc mare de lemn, câteva case țărănești strâmbe, și ne îndreptăm către câmpia largă care se întinde până la orizont și unde secerişul e în toiu încă acum, în Septembrie. La centrul de administrație al domeniului de stat n'am văzut nici grajduri nici garaje pentru mașini. Mașini agricole de tot felul stăteau în aer liber, ruginite; pe drum am întâlnit mari cirezi de vite pășcând prin țărini de bumbac și islazuri sălbătice.

Am rămas uimiți în fața bogăției naturale a pământului acesta, care produce tot felul de plante fără ca omul să aibă nevoie să pună mâna. Și totuși, pentru noi germani, halul de părăsire în care sunt lăsate câmpurile este surprinzător. Bălăriile stau la un loc cu pepenii, roșiile și sfecla, luându-le hrana și furându-le lumina soarelui.

Dealungul drumului stoguri înalte de paie, nenumărate, cum nu suntem obișnuiți să vedem. Din fericire recolta de cereale din această regiune a Ucrainei a căzut în mâinile noastre aproape toată. Bolșevicii n'au mai avut timp s'o distrugă. Se lucrează acum la strângerea ei, sub înțeleapta conducere germană. Auzim mereu uruitul treerătoarelor; mașinile care au mai fost găsite au fost puse treptat în funcțiune, și populația ucrainiană a luat parte cu însuflețire la reparare lor. Pe locurile unde se treeră, în câmp liber, se văd uneori, între grămezile urșe de snopi, treerătoare americane. Vânturătoarele de mână adună în jurul lor grămezi tot mai mari de grâne. Basmalele și rochiile pestrițe ale fetelor flutură vesel în vântul stepei, sub soarele arzător.

Toată munca se face aici în aer liber, la câmp, fără nici un risc dealtfel, fiindcă în această epocă a anului nu plouă aproape niciodată; când se întâmplă să cadă câte o ploaie, repede, de vară, nu ține mult și soarele și vântul de stepă usucă curând totul.

De departe vedem într'un lan de grâu două secerătoare mari, trase agale de tractoare. Unii ruși și ucrainieni sunt mândri de secerătoarele și treerătoarele lor „rușești”. Toate sunt însă străine, cel mult montate în Soviete. Tractoarele sunt într'adevăr producție sovietică, dintre acele multe „Stalineț”, care se găsesc cam pretutindeni aici; dintre puținele construcții pe care rușii au reușit să le realizeze. „Stalinețul” este construit simplu, robust, ușor de manipulat, corespunzător unei țări încă așa de

„E grâu de vară!” spune administratorul domeniului, un ucrainian. Da, da, grâu de vară, nimic altceva, până la marginea orizontului! Secerătoarele lucrează voioase în imensitatea câmpului. Carele trase de boi le urmează și încarcă snopii: li duc apoi la

arie, unde am văzut lucrând vânturătoarele. Secerătoare mecanice și vânturătoare de mână, contrast caracteristic între supra-tehnicizare și primitivitate, pe care li poți întâlni numai într'o țară în prefacere ca aceasta, cu un sistem atât de nepotrivit din punct de vedere etnic ca cel bolșevic.

Cei doi agricultori germani în uniforma cenușie a armatei unui administrator și conducător al pământului — căruia pe lângă acest domeniu li mai aparțin și alte întreprinderi colectivizate — celalt specialist pentru întregul sector agricol, ascultă cum ucrainianul localnic le dă lămuriri asupra felului recoltei, străngerii ei și însămânțărilor de toamnă. Din vorbele lui respiră încrederea și bucuria pe care o are populația de a munci sub conducere germană. Ne du-

cem la carul cu boi și prubulim grânele, infundându-ne mâinile în ele și strecurându-le printre degete. Frumos grâu, și greu! Putem fi mulțumiți.

Încă câțiva kilometri cu mașina noastră. Ucrainianul întinde mâna către un punct întunecat de la orizont: „acolo ară!” Dela punctul acela, care este un plug tras de caracteristic tractor pe care l-am mai întâlnit, se întinde până la noi brazda cu miroș reavăn de pământ proaspăt răsturnat, generosul pământ gras al stepei ucrainiene. Tractorul și plugul se mișcă încet, majestuos parcă... Brazdele se răstoarnă, grele și negre.

Ce mare, ce mănoasă e această țară! Și peste puțin vor începe însămânțărilor de toamnă, pentru rodul primăverii viitoare!

SPORT

U.D.R. — C.F.R. 1:0 (0:0)

Am avut un adversar cel puțin egal rezistent, a răcut ca parul să îl presărata, pe alocuri de curitați, de care ne-am bucurat bucuros.

Dar abstracție făcând de această marea a fost ucis de noroc, care s'a dat pe partea oaspeților, cari au reușit să învingă prin goală marcat în poartă proprie de Covașca.

După jocul prestat C.F.R. trebuia să câștige cel puțin un punct întrucât a pucat și nu numai un adversar egal UDR-ului, dar a avut și cele mai multe inițiative, cari însă s'au zădărnicit la Konrad, care a apărat ieri cu un simț extraordinar.

UDR: Konrad—Fodor Alacuș—Negreș, C. Ray, Nagy—Cosma, Szöllöy, Opperl, Zsizsil—Dura.

CFR: Gruin—Covașca, Bara—Ilici, Urechiatu, Dobosan—Lungu, Inczedy, Munteanu, Bandu, Morar.

ELECTRICA—SSMR. 0:0

Rezultatul este real, căci ambii adversari au avut egale ocazii de a marca. De altfel jocul a fost caracterizat prin prudența echipelor, cari s'au abținut de a se angaja în riscuri.

Remarcăm, că Trifunov a apărat un 11 metri tras de Weiss.

SSMR: Wagner—Pataki, Dittich—Spach, Floruți, Brandl—Lakatos, Weiss—Almer, Kolnik, Nemes.

Electrica: Trifunov—Secoșan, Cristulescu, Pósa, Marcu—Grăber, Cosma, Pozmor, Biró, Wilhelm.

CHINEZUL—CAMT—RIPENSIA 9:4
(4:1)

Surpriza zilei este înfrângerea care a suferit-o Ripensia.

Roș-gelbenii au produs o figură învinsă zbatându-se timp de 90 minute într'o neputință exasperată.

Ripensia descompletată prin lizarea jucătorilor are nevoie de pregătire sistematică.

Au marcat în ordine: Csapó (3)

Andrescu, Csapó, Petsovszky, Lsoncz și Toth (R).

Chinezul—CAMT: Mirov—Galgoczy, Kovács, Illás, Petsovszky, Fodor—Burok, Tóth, Csapó, Lsoncz, Wilhelm.

Ripensia: Cristi—Tot, Tepeșeg Groza, Kotormányi, Maros—Bindea, Andreescu, Giurgiu, Mioc, Vodă.

ALTE REZULTATE

Arad: Gloria—Astra 4:0, Crișana CFR—Mica 2:2, Transilvania—Unirea 4:1.

Sibiu: Universitatea—CFR 17:0, Vitrometan—Arsenal 2:1.

București: Juventus—Unirea Tricolor 4:1, Rapid—Carmen 6:2.

Viena: Rapid—Admira 4:0, FC Wien—Floridsdorf 3:3, Wacker—Sturm Graz 6:0, Vienna—Postsport 6:0, Austria—WSC 3:0.

CETĂȚENI

căutați de vă faceți fiecare datoria către țară, tot astfel cum ostașii noștri și-o fac pe a lor pe front, apărând hotarele țării. Subscrieți cu mic cu mare la împrumutul reintegrării naționale.

„Năpasta” lui Sabin Drăgoi pe scenele din Germania

Sosirea d-ului Dr. Walter Falx la Timișoara

D. Dr. WALTER FALX, Directorul general al Teatrului și Operei din Elbing-Germania sosește la Timișoara ca trimis de către Reichsdramaturgul pentru a asista la o reprezentație a Operei „Năpasta” de SABIN V. DRĂGOI, în vederea reprezentării ei pe scenele Operei din Germania.

Colaborarea de arme germano-română își găsește echivalentul spiritual în colaborarea culturală. Poporul nostru și poporul german s'au cunoscut prin ostirile lor pe câmpurile de luptă în fața inamicului și a Morții, înfrățindu-se într'o iubire camarederească nemfricată și atotbiruitoare.

Tot astfel poporul român se face cunoscut poporului german și prin creațiile sale culturale, dintre care pe primul plan se înalță extraordinara creație românească a lui SABIN V. DRĂGOI — „Năpasta”, care se va reprezenta la Opera română din Cluj la Timișoara în mod special, pentru d. Dr. WALTER FRANZ, îndrumat cu

Numirea noului primar al Odesei

D. prof. A. Axiașu, guvernator civil al Transnistriei, sernat prin care d. Gherman Pântea, din Chișinău, a fost numit primar general al municipiului Odesa.

D-nii Vladimir Chiioresc și E. rie Siniciu, foști deputați, sunt ajutoari de primar la primăria municipală a Odesei.

Japonia a rupt relațiile cu Irakul

TOKIO, 21 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

„Nichi Nichi” anunță că guvernul lui a denunțat tratatul de comerț cu Japonia și a invitat misiunea diplomatică joneză să părăsească țara.

Ziarul crede că această măsură luată sub presiunea Angliei și cu scopul a turbura relațiile dintre Irak și Japonia.

D. Filoff s'a teintors la Sofia

Sofia, 21. (Rador.) — D. Filoff, ședintele consiliului de miniștri împreună cu personalitățile ce-l însoțeau, înaboiat Duminică seara în capitala vizita oficială făcută la Budapesta.

Pe peronul gării d. Filoff a fost salutată de membri guvernului, de un reprezentant al Suveranului și de miniștrii puterilor Axei, precum și de înalți funcționari ai statului și numeroase personalități.

Cinema CORSO

Numai 3 zile

21, 22, 23 Octombrie a. c.

Deanna Durbin

în

Fetițele au crescut

Journal de războiu No. 11.
Reprezentări zilnice 3, 5, 7, 9.

CINEMA THALIA

Apariția unei nuvele care a stârnit cea mai mare senzație în America

Vila plopilor

cu dragălașa actriță

ANN SCHIRLEY IOAN CARROLL

Un film admis pentru tineret!

Inceperea reprezentațiilor: 3, 5, 7, 9.
Duminică și în sărbători la orele 11 dim.

Foto-Sport-Optic
Camera obscură,
- aparate, filme -
A. M. MÜLLEY
Timișoara I, Str. Solderer No. 11
Sucursala IV, Bul. Barthelot No. 10 Tel. 10-19

INFORMATIUNI

CALENDAR

Marți, 21 Octombrie

Ortodox: Cuv. Păr. Ilarion cel Mare,
Cetolte: Sfta Ursula.

Farmacii de serviciu:

Circ. I: „Salvator”, bul. Reg. Ferdinand
Circ. II: „Apostol”, pta Badea Cârțan 8
„Inger”, str. Ștefan cel Mare 27; Circ.
I: L. Sarga, str. C. Porumbescu 1; Circ.
II: „Steaua”, pta gen. Dragalina 4.
Fratelia: Panajoth; Mehala; Chioreanu;
Erdorf: V. Eremici, acestea trei au servi-
ciu permanent. Salvarea 44-44.

SPECTACOLE:

Amatografe:
Capitol: „Friedemann Bach”.
Thalia: „Vila Ploilor”.
Apollo: „Un vals de odinioară”.
Corso: „Fetițele au crescut”.
Atlantico: „Alarma pe stația III-a”.

— **Brutarii n'au fâină.** O delegație a
brutarilor din localitate s'a prezentat la
primărie, unde s'au plâns că nu au
fâină. Primăria a luat notă de această
plângere.

— **Cum se distribuie pâinea la Timișoara.** Primăria repetă din nou dispo-
ziția privitoare la distribuția pâinii
și care se face ca și în trecut cu rația
de 350 grame pe persoană, în
caz în care cei înregistrați în registrele
brutarilor au domiciliul pe raza
comunei. Pâinea brutar va
continua să fie distribuită cu
cartele distribuite de dânsii. **Cartele
oficiale încă nu sunt puse în apli-**

— **Hoț arestat la Timișoara.** Orga-
nizația polițienescă a arestat pe
Gheorghe, de război din comuna Checheș,
domiciliat în Timișoara. Născut la
f. de piele, de la pielea „Bănățeană”
din localitate.

— **Furt în valoare de 20.000 lei.** Lo-
citorul Nuberth Benedik, din str. Mi-
hailo 8, a reclamat poliției că autori ne-
cunoscuți, au furat din locuința sa o vi-
nă de îmbrăcăminte în valoare de
20.000 lei. Cazul se cercetează de orga-
nizația polițienescă.

— **Ajutoare de peste 3 miliarde RM**
Germania. După cum a declarat d.
Reinhardt subsecretarul de stat al fi-
nanțelor Reichului, din 1933 până în
prezent au fost acordate ajutoare de că-
tărie în valoare de 1.800.000 RM, din
Octombrie 1935 ajutoare pentru copii
de 1.200.000 RM, iar din Aprilie 1938
de 400.000 burse pentru studii. În momen-
tul de față 2,5 milioane familii primesc
ajutor în folosul a 5 milioane copii. Su-
ma totală a ajutoarelor până acum a-
cordonate se ridică la 3 miliarde RM.
Această sumă însă va fi mult depășită,
întrucât cu acest an economic, cifra a-
jutoarelor anuale va fi cel puțin 1 mi-
liard RM. (RDV).

Spectacolele Operei Române din Cluj la Timișoara

Marți, 20 Oct. CAVALERIA RUSTICA-
NA și PAGLIACCI cu Florica
Istrate, Suzana Bosică, T. Nicolau,
H. Demetrescu, I. Andreescu, Lia
Hubic, Rânzescu, Ursulescu, T.
Gavrilescu.

Marți, 22 Oct. NAPASTA cu Any Duce,
C. Ujeicu, Znamirovski, Ursulescu,
Avrăgeanu în rolurile principale.

— **Omul când este beat nu cunoaște**
autoritatea. Individii Popi Bogdan și
Bătrân Ioan, ambii din circa V, au in-
trat într'un loc unde s'au întins un
chef strașnic. După ce băutura s'a urcat
la cap, au eșit în stradă, făcând scan-
dal și gesturi care profanează morali-
tatea publicului trecător. Fiind somați
de către gardianul de serviciu să se
legitimeze, ei n'au voit să-și arate
documentele de indentitate. Astfel numiții au
fost înaintați poliției, unde li s'au pre-
sat acte de darea lor în judecată.

— **Flori negre.** Florile negre sunt o
raritate. La noi se obțin numai prin in-
crușări îndelungate foarte dificile. În
China și India se găsesc însă plante cu
flori negre, cari cresc în stare sălbatică,
după cum a constat o expediție
botanică, întreprinsă recent în aceste
regiuni.

— **SECRETARIATUL DE REDAC-
ȚIE AL ZIARULUI „DACIA”** roagă pe
autorii de cărți istorice literare, filozofice,
științifice, să trimită un exemplar
din opera lor pentru recenzie.

— **Recolta Finlandei.** După ultimele
informații, recolta de cereale panifica-
bile a Finlandei se apreciază la peste
605.000 tone, recolta de cereale de furaj
la 560.000 tone și recolta de fân la
1.911.500 tone. Aceasta înseamnă o
sporire a recoltei față de anul prece-
dent, când recolta de cereale panifica-
bile a fost de 543.000 tone, de cereale
de furaj de 517.000 tone, iar de fân de
1.710.000 tone. Recolta de cartofi va fi
în acest an mai mică decât anul trecut,
în urma nopților friguroase din Septem-
brie.

— **Câte automobile circulă în lume?**
După Oficiul comerțului nord-ameri-
can, circulau la începutul anului 1911
în lume 45,38 milioane de automobile,
față de 43,08 mil. la începutul anului
1936 și 35,81 mil. la începutul anului
1931. În Statele Unite circulau, în 1931,
26,7 mil. automobile, în 1938, 30,04 și
în 1941, 32,56 milioane de automobile,
iar în restul lumii, în anul 1931, 9,11
mil.; în 1938, 13,04 mil.; iar în 1941,
12,82 milioane de automobile. Deci nu-
mărul automobilelor a crescut în USA
din 1931 până în 1938, cu 13%, iar în
restul lumii cu 43%, din 1938 până în
1941 în USA cu încă 8% scăzând în res-
tul lumii, în același interval, cu 2%.

— **Poate vă interesează că...** potri-
vit unor calcule științifice, cantitatea
anuală de apă de ploaie se ridică la 11
bilioane litri. Cea mai mare parte a ace-
stei imense cantități, 85% este înghi-
țită de mările și oceanele globului tere-
stru.

... dinții omului au o putere și o
rezistență respectabilă. Astfel când
mestecăm, dinții incisivi dezvoltă o pu-
tere de 20 kg., iar măselele de 70 kg.

... cea mai multă energie electrică
este consumată de norvegieni. Fiecare
locuitor al țării scandinave consumă
anual aproximativ 3000 kilowatere, în
timp ce de pildă un german consumă
de șase ori mai puțin. (RDV).

— **Producția mondială de aur.** În anul
1941, producția mondială de aur a cre-
scut dela 39 mil. la 47 mil. uncii, deci
cu 4,5 mil. uncii. Cea mai mare produc-
ție de aur o are Uniunea sud-africană;
aci producția sa ridică la 14,1 mil. un-
cii, deci cu 9,5%. Față de 1929, produc-
ția mondială de aur s'a dublat, cu toa-
te că aurul nu mai joacă astăzi un rol
atât de important ca factor valutar în
lume.

— **Luptând, ostașii bravi au desrobii**
Pământul sfânt de veacuri mostenit
Noi, ca primos de vesnică cinstire
Să subscriem pentru reintregire.

— **Situația alimentației engleze.** An-
glia anunță continuu că aprovizionarea
populației britanice cu alimente ar fi
complet asigurată. Specialiștii în ma-
terie sunt însă de părere că datele en-
gleze nu corespund realității. În tim-
purile de pace, Anglia trebuia să im-
porte săptămânal 1,3 milioane tone de
alimente și materii prime, Anglia însăși
afirmă că importul total a scăzut cu
circa 50 l. s. Deci, a trebuit să se mic-
șoreze sau importul de alimente sau
importul de materii prime, ceea ce este
tot atât de grav pentru Anglia.

— **Razie pe teritoriul Timișoarei.** În
ziua de 19 Octombrie a. c., începând
dela orele 8 a. m., și până la orele 13,
s'a efectuat o rază generală, pe întreg
teritoriul orașului. Cu această ocazie, au
fost înaintați poliției pentru verificarea
actelor un număr de 122 persoane, băr-
bați și femei, dintre care 89 au fost în-
aintați comendărilor Pieții Timișoara, fi-
ind cu situația militară neclară. Patru
indivizi au fost reținuți de către birourile
judiciale, neavând asupra lor acte care
să poată dovedi cine sunt, iar restul
de 29 persoane au fost indentificați și
lăsați liberi.

Important pentru comercianți

Timișoara, 21. — Camera de Comerț
și Industrie din Timișoara, în baza
dresei No. 301/941 a Camerei de Co-
merț din Tighina, aduce la cunoștința
celor interesați, în vederea reluării
vieții economice în orașul Tighina (și
în județul Tighina), este necesară în-
ființarea urgentă a următoarelor
magazine de comerț:
4 băcării, 4 bodegi, 2 farmacii, 2 ma-
gazii de încălziminte, 2 depozite de
cherestea și materiale de construcții,
1 vopselărie, 1 magazin de articole de
electrotehnică, 1 părărie, 1 drogherie,
3 frizerii, 3 magazine de manufactură.

2 sticlării, 2 magazine de galanterie, 2
librării, 2 restaurante, 2 blănării, 1 de-
pozit de petrol, 1 depozit de sare en-
gros, 1 ceasornicărie, 1 pielărie, 1 ho-
tel.
Persoanele cu posibilitate materială,
cari ar dori să se stabilească în orașul
Tighina pentru a fonda magazinele de
mai sus (suficient aprovizionate),
vor putea lucra cu beneficii satisfac-
toare și prezent și în viitor.
Cei interesați, sunt rugați să se adre-
seze Camerei de Comerț și de Industrie
din Tighina, pentru a li se recomanda
relațiuni mai detaliate.

Rugăciune de mulțumire la răniții dela spitalul de Stat, secția chirurgicală „Dr. Aurel Căndea” din Timișoara

Timișoara, 21. — Sâmbătă, 18 l. c.,
la orele 4 d. m., s'a slujit la Spitalul de
Stat, secția chirurgicală, de către par-
cul cartierului Corneliu Vuia, în prezen-
ța ofițerilor răniți, o rugăciune de mul-
țumire pentru victoria armatei române
asupra Odesei și o rugăciune pentru

odihna eroilor morți în fața Odesei,
păstrându-se o clipă de reculegere în-
tru memoria lor.
J'a sărșitul slujbei, Păr. Vuia a în-
părțit răniților cărți de rugăciune tri-
mise de către P. S. Sa Părintele Epis-
cop Vasile.

De ce se scumpește grăsimea

Timișoara, 21. — Grăsimea se scum-
pește din zi în zi. A trecut o săptămână
și prețul s'a urcat, neținându-se cont
de prețul fixat prin ordonanța dată de
primărie.
Măcelarii spun că vinovați de această
scumpete a grăsimii sunt proprietarii
de porci, care urcă mereu prețul por-
cilor. Prin această urcare a prețului la

porci, măcelarii urcă și ei prețul un-
soarei.
Ministarul aprovizionării a dispus
ca organele în drept să acționeze în
întreaga țară, pentru reprimerarea sabo-
tajului economic sub orice formă s'ar
prezenta. Așa dar e cazul să se ia mă-
suri și în privința urcării prețului la
grăsime.

Concertul tenorului Rabega la Deta

Timișoara, 21. — Renumitul cântă-
reț, tenorul V. Rabega va da un con-
cert la Deta în seara zilei de 21 Oct. a.
c., la orele 9 seara.
Programul concertului este bogat,

cuprinzând cele mai alese opere.
Din venitul general al acestui con-
cert, o cotă se varsă pentru „Daru' os-
tașului”. Bilete se primesc la casă.

Organizația „Luptă și Lumină” contribue la educarea și îndrumarea salariaților

Timișoara, 21. — Dela 6 Noembrie
1940, organizația „Muncă și Voie Bu-
nă”, înființată prin legea din 20 Febru-
arie 1940, se numește „Luptă și Lumi-
nă”. Unele întreprinderi au interpretat
această modificare de lege, referitoare
la titlu, în sensul că toate activitățile
Muncă și Voie Bună, s'au desființat, ne-
glijând orice preocupare în acest sens.
Inspectoratul General al Muncii, adu-
ce la cunoștință, că legea din 20 Febru-
arie este în vigoare, că toate activitățile
prevăzute de ea pentru întreprinderi.

timpului liber al salariaților sunt obli-
gatorii și că întreprinderile care nu le
satisfac, se expun la sancțiuni.
În conformitate cu art. 3 din lege,
întreprinderile cu peste 50 salariați în
județele: Timiș, Arad, Caraș, Dohor,
Severin și Hunedoara, sunt obligate să
delege un acționar care să se ocupe cu
chestiunile de luptă și lumină, comuni-
cându-ne până la 1 Noembrie 1941, nu-
mele aceluia funcționar și toate datele
lui personale ca: naționalitatea, vârsta,
religia, gradul în serviciu și studiile.

ULTIMA ORA

MOSCOVA

subt stare de alarmă Măsura intră în vigoare dela 20 Octomvrie

AMSTERDAM, 21 (Rador). — Corespondentul agenției DNB comunică:

Serviciul britanic de informații anunță că Stalin ar fi decretat proclamarea stării de asediu la Moscova.

AMSTERDAM, 21 (Rador). — Corespondentul agenției DNB comunică:

Serviciul britanic de informații anunță, în completarea știrii relative la promulgarea stării de asediu la Moscova decretată de Stalin, că aceasta măsură intră în vigoare în ziua de 20 Octomvrie.

Circulația pe străzi este interzisă în timpul nopții până la ora 5 dimineată.

Generalul-maior Similov, comandantul garnizoanei Moscova, a fost însărcinat cu menținerea „cele mai stricte ordine” în Moscova și cartierele sale.

Generalul-maior Similov, a pus la dispoziție în acest scop batalioane de lucrători și forte din serviciul apărării interne.

Toți lucrătorii din Moscova au fost îndemnați, din nou, să dea trupelor ce apără Moscova tot ajutorul necesar.

Generalul Jukov, comandantul unei armate de pe frontul de Vest a fost însărcinat cu apărarea și poliția regiunilor situate la Vest de Capitală. Aceiași misiune a pri-

mit-o și locotenent generalul Artemiev comandantul garnizoanei Moscova.

REPREZENTANȚII PRESEI AMERICANE AU PĂRĂSIT MOSCOVA

Stockholm, 21 (Rador). — Corespondentul agenției DNB comunică:

Crainicul postului de radio New-York a anunțat următoarele:

Reprezentanții presei americane au părăsit Moscova.

Atragem atenția ascultătorilor asupra faptului că de azi înainte nu vom primi știri decât din partea biroului de informații al Sovietelor.

Japonia și războiul actual

Crearea spațiului vital al Asiei Mari

Tokio, 21. (Rador). — Corespondentul Agenției DNB anunță:

Preluând funcțiunile de ministru de interne președintele consiliului d. Tojo, a ținut o cuvântare în care a declarat că ar fi inutil a sublinia din nou cât de serioasă este situația actuală.

Trebuie să depunem toate eforturile pentru ca după sfârșitul conflictului din

China, să ajungem la crearea spațiului vital al Asiei Mari.

De aceea înarmările trebuie intensificate, iar producția industrială sporită în interesul apărării naționale.

Niciodată nu a fost mai necesar ca acum să asigurăm pacea și ordinea internă.

Lupta Americii înseamnă a răzbuna pe evrei

Ant.semitismul progresează în Statele-Unite

NEW-YORK, 21 (Rador). — Corespondentul agenției DNB anunță:

Senatorul Wheeler a criticat cu violență pe d. Bayerly Baxter, deputat britanic care a declarat la plecarea sa din Statele Unite, că d. Wheeler a spus că întreaga Americă este hotărâtă a nu se lăsa împinsă într'un război pentru a răzbuna pe evrei.

În desmințirea sa, d. Wheeler arată că declarase că Anglia este guvernată de evrei, fapt pe care nimeni nu l-a contestat. Dsa a mai adăugat că antisemitismul a făcut mari progrese în Statele Unite.

AJUTORUL DAT SOVIETELOR ESTE ABSURD

New-York, 21 (Rador). — Corespondentul agenției DNB comunică:

D. Dies, președintele comitetului parlamentar pentru anchetarea activităților ame-

ricane, a ținut o cuvântare la Cleveland în care a declarat că ajutorul american pentru Soviete este absurd, căci până la urmă Germanii vor fi aceia cari vor lua în primire munte. Jul livrat de Statele Unite.

GERMANIA NU POATE FI INFOMETATA

New-York, 21 (Rador). — Corespondentul agenției DNB anunță:

Postul președinte Hoover a declarat în-

tr-o cuvântare la Radio, că este favorabil ajutorării cu alimente a copiilor și femeilor din teritoriile ocupate, deoarece în nici un caz Germania nu poate fi infometată, aceasta este și părerea cercurilor militare.

D. Hoover a criticat apoi atitudinea departamentului de Stat, care a lichidat problema ajutorării alimentare printr-o scurtă scrisoare, deși 37 senatori din societatea deputaților, și 6000 asociații publice sau declarate în favoarea acestui ajutor.

Transnistrienii refugiați se reîntorc acasă

Tiraspol, 21. (Rador). — Sâmbătă 18 Octombrie a sosit la Tiraspol un prim grup de 40 familii de transnistrienii, venind dela București. Ei se întorc în satele lor după 25 ani de refugiu.

Grupul de transnistrienii a mers la cimitirul eroilor unde a păstrat câteva clipe de reculegere, pentru cei ce s'au jefit pentru desrobirea pământului românesc. Apoi s'au îndreptat spre sediul „Institutului român-transnistrian”, unde au manifestat entuziast pentru căderea Odesei.

D. prof. Alexianu, guvernatorul Transnistriei vizitează Odessa

Au fost cercetate edificiile pentru instalarea autorităților românești

ODESA, 21 (Rador). — Sâmbătă dimineața la orele 11 a sosit la Odesa d. prof. Gh. Alexianu — guvernatorul civil a Transnistriei — însoțit de d. general Macici, secretarul general Cercavski, Ghernan Pantea, primarul Odesei, maior Vasilia, director Frasin Munteanu-Râmnic și Vereuca,

dela comandamentul orașului. D. prof. Alexianu a fost primit de d. general Glogojianu, comandantul militar al Odesei și colonel Ionescu Mangu.

Aci a ținut conferință după care a fost cercetate mai multe edificii pentru instalarea autorităților românești.

La orele 16, d. guvernator a plecat la Odesa, plecând spre Tiraspol. În drum spre Tiraspol a cimitirul eroilor din Moldova unde a păstrat câteva clipe de reculegere pentru cei ce au căzut în memorabilia contra bolșevismului.

Japonia pe picior de război

Declarațiile generalului Araki

Tokio, 21. (Rador) — Corespondentul Agenției DNB transmite:

Generalul Araki, membru al consiliului suprem de război și prim

zentant al ziarului „Miyako” declară că poporul japonez este gata să apere cu sângele său ceea ce Japonia a dobândit. În orice caz, precizează dsa. problema

naționalităților trebuie să primească rezolvare ușoară și firească. Este să se știe că poporul japonez este mândrie și de discernământ.

Situația Sovietelor nu se va îmbunătăți intrarea trupelor în Afganistan

Ankara, 21. (Rador). — Corespondentul Agenției DNB comunică:

Cercurile politice turcești manifestă un viu interes pentru presiunea crescândă pe care Anglia și Uniunea Sovietică o exercită asupra Afganistanului.

Cercurile turcești sunt însă convins că intrarea eventuală a trupelor sovietice în Afganistan — intrare care, după experiențele făcute de Iran, nu pare exclusă — nu va îmbunătăți situația disperată a Sovietelor.

Se exprimă părerea că singura soluție prin care poate ajuta Sovietele este trimiterea de trupe în Uniunea Sovietică.

Declarațiile dlui De Valera

Berlin, 21. (Rador). — După declarația din sursă oficială, cercurile politice din Berlin sunt de părere că declarația dlui De Valera, președinte de consiliu al statului Eire, că așteptarea s'ar afla în mare primejdie, nu este greu de interpretat.

În adevăr, se semnalează în fața declarațiilor făcute dincolo de Atlantic care afirmă că va trebui să se sfârșită sfârșit ordine în această insulă, aduce numai încurcături politice.

În aceleași cercuri se crede că aceste condiții este foarte probabil că De Valera se va hotărî să se zerva pe are observat-o până acum.

Executarea unui condamnat la moarte în Franța

Paris, 21. (Rador). — Agenția HAV

OFI transmite: Comandamentul trupelor germane din Franța ocupată face cunoscut că Hubert Tuffery de Beaugency, condamnat la moarte la 15 Octombrie pentru port ilegal de armă, a fost executat luni.